

Dipòsit Legal: B. 23313/66

Director:
ANDREU-AVELÍ ARTÍS I TOMÁS
Editor:
DIARIO TELE|EXPRES, S. A.
Imprimeix:
Publicaciones Reunidas, S. A.

Redacció i Publicitat:
Aragó, 390, 5è. pis.
Telèfon 246 00 73
Barcelona - 13

Administració, Distribució
i Subscripcions:
Tallers, 62 i 64, 3r. pis
Telèfon 232 64 70
Barcelona - 1

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Espanya, Andorra, Portugal, Fili-
pines, Marroc i Amèrica (excepte
Estats Units i Puerto Rico):
Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.
Altres països:
Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.
Números endarrerits: 2 ptes. de
recàrrec
Pagament anticipat per gir pos-
tal, xec, o transferència
En els preus de subscripció hi
van inclosos els números
extraordinaris
Les subscripcions començaran
amb el primer número del mes
següent al de la sol·licitud

sumari

Pàg. 4 i 5: LA DIGNIFICACIÓ DEL
MONTJUÏC DE GIRONA, per
ESTEVE ALBERT

Pàg. 11: L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A
ANGLATERRA, per
MARTA CARDONA

Pàgs. 14 a 17: ALCOHOL, SÍ O NO?,
entrevistes de
MIREIA XAPEL·LI

Pàg. 19: FEM MIQUES LA UNIVERSI-
TATI, per
SEMPRONIO

Pàg. 20: LA COMARCA D'OLOI, per
RAMON GRABULOSA

Pàg. 21: BARBA, QUÈ ENS CONTESS?,
per
ROSSEND LLATES

Pàg. 23: LA REALITAT D'UN REALIS-
ME, per
FELIP CID

Pàgs. 24 i 25: LA CRIDA DEL GALL
FER A L'ALT PALLARS, per
DOLORS SISTAC

Pàgs. 34 i 35: LA INTERMINABLE NIT
DE COSTUJA, Memòries de
XAVIER BENGUEREL

Pàgs. 44 i 45: HISTÒRIA I TURISME A
PINEDA, per
VICENÇ RIERA LLORCA

I LES SECCIONS HABITUALS AMB
LES SIGNATURES D'ÀNGEL CASAS,
JOAQUIM CASAS, AVELÍ ARTÍS-GE-
NER, JOSEP FAULI, -FOLLET-, ALBERT
JANÉ, ORIOL MARTORELL, JAUME
MIRAVITLLES, PERICH, ANTONI PLA-
JA, JAUME PICAS, ROBERT SALADRI-
GAS I JORDI VENTURA.

ELS GATS I LES LLEBRES

EL ciutadà corrent, vós i jo, el company de feina i el veí de casa, aquest, aquell i el de més enllà, hem arribat a la convicció que el coneixement del que som, expressat amb xifres i percentatges, és indispensable per a la bona marxa —o, simplement, la marxa— del país. D'aquí ve el moment estèl·lar de la ciència estadística i, en una fase popular i costumista, gairebé sainetera, l'èxit dels sondeigs de l'opinió pública.

No fa pas gaires anys que les estadístiques mereixien un respecte molt prometedor. Es tenia la impressió que les gràfiques i els diagrames, o els números concrets en boca de personalitats autoritzades, tenien el poder dels diagnòstics ben fets i que d'allí havien de partir els remeis per a atacar els mals eficaçment. O per a sentir-nos contents o preocupats —segons s'escaigués—, sempre, però, amb la mira posada a extreure ensenyaments de les veritats expressades numèricament.

De cop i volta, l'estadística va passar de ciència a art menor, a convertir-se en una mena d'instrument folkòric, com ara les castanyoles, amb el qual cadascú pot marcar el ritme que li agradi més. Les estadístiques s'han tornat opinions personals i formen part d'allò tan autòcton que se'n diu «contrast de parers». Cada vegada és més freqüent que un tècnic d'alt nivell doni unes xifres i que immediatament després, el gremi afectat les rectifiqui, tan tímidament com es vulgui, però ben rectificades. I què passa? No passa res: no plega ningú ni se'n parla més, es tracta de maneres de pensar i sobre gustos —diuen!—, no hi ha res escrit.

Hi ha qui tem que procediments com aquest ens fan tornar escèptics, i que ja no som capaços de creure en res. Això no és pas segur: és molt probable que, per aquest camí, acabem creient-nos-ho tot i que no siguem precisament escèptics, sinó benaventurats d'aquells que tenen assegurada la glòria del cel. Sempre estarem disposats a acceptar que som més pròspers que els europeus septentrionals —per a esmentar gent de renom— si algú ens ho canta amb números. Des del punt de vista de les il·lusions, aquesta capacitat d'allucinar-se no té preu.

Els sondeigs de l'opinió pública són una altra cosa, però també serveixen per a formar un quadre col·lectiu. Són una mena de democràcia de pobre, un substitutiu, la minúscula vàlvula d'una diminuta olla de vapor. ¿Qui no se sent una mica lliure mentre hi hagi la possibilitat que truquin a la porta de casa per a preguntar-nos si ens agrada un programa de televisió o si creiem en Déu? Queda l'esperança que, de mica en mica, es descararan i ens aniran preguntant altres coses de compromís. És una perspectiva que ens fa somiar i sentir tremends. «Un d'aquests dies —pensem— contestaré amb franquesa la pregunta número tres del qüestionari del detergent Gardènia i faré sang.» Ens considerem perillosos i en perill, una doble sensació agradable i torbadora mentre ens mirem la cara al mirall, per a afaitar-nos.

No cal dir que l'opinió pública vista així no dirigeix ni és dirigida. Les enquestes, segons com, són un derivat dels cupons i dels punts que cal ajuntar pacientment i enganxar-los en una llibreta perquè, al final, es puguin canviar per una galleda de plàstic.

Algú recull opinions i les ajunta. Sí o No, o bé una creueta per a indicar la resposta triada. Si arriben a saber com pensem, què en faran? Potser ajudarem a embolicar la troca de les estadístiques recreatives. No se sap mai..